सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

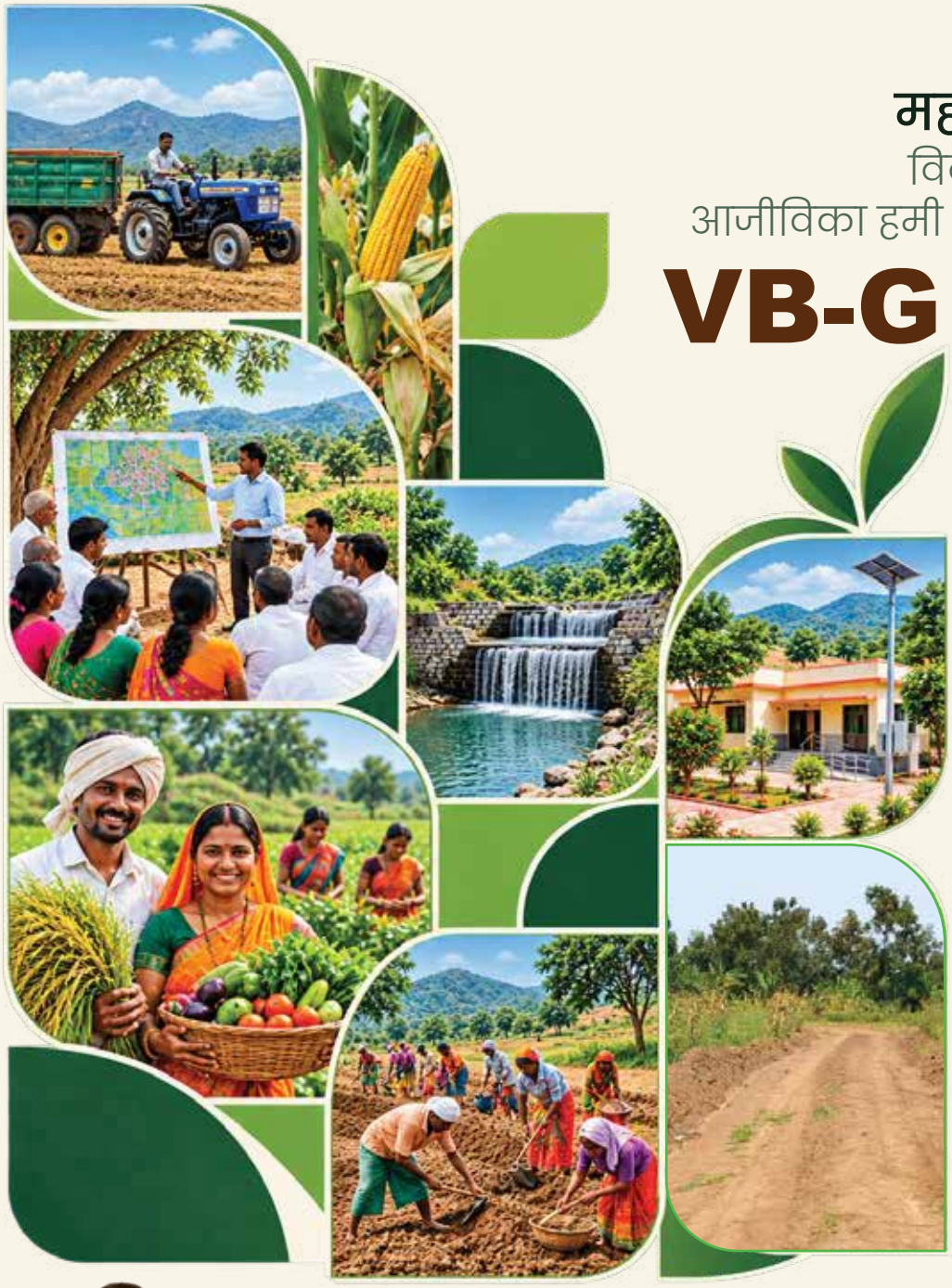
VB- G RAM G
Viksit Bharat - Guarantee For Rozgar & Aajeevika Mission (Gramin)

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

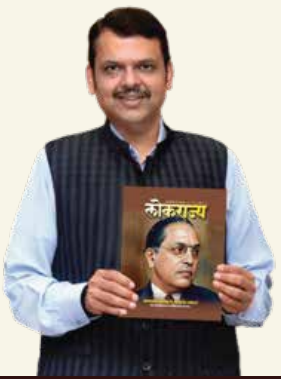
देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

महाराष्ट्र रोजगार हमी
विकसित भारत-रोजगार व आजीविका हमी मिशन (ग्रामीण) योजना
VB-G RAM G

देवेंद्र फडणवीस मुख्यमंत्री	**एकनाथ शिंदे** उपमुख्यमंत्री	**सुनेत्रा अजित पवार** उपमुख्यमंत्री	**भरत गोगावले** मंत्री, रोजगार हमी, फलोत्पादन

अधिक माहितीसाठी अधिकृत संकेतस्थळाला भेट द्या : https://mahaegs.in

@MahaVB-GRAMG-IEC @MahaMGNREGS @MahaMGNREGS @mahavbgramg

महाराष्ट्र रोजगार हमी

विकसित भारत-रोजगार व आजीविका हमी मिशन (ग्रामीण) योजना

VB-G RAM G

योजनेचा मुख्य संदेश

ग्रामीण कुटुंबांना रोजगाराची हमी देतानाच जलसुरक्षा, आजीविका आणि टिकाऊ ग्रामीण पायाभूत सुविधा निर्माण करून समृद्ध व सक्षम गावाच्या निर्मितीला चालना देणे.

रोजगार
कामाची संधी

जलसुरक्षा
पाणी संवर्धन

आजीविका
उत्पादक मालमत्ता

गाव विकास
सक्षम पायाभूत सुविधा

योजनेचा उद्देश

ग्रामीण भागात रोजगाराच्या संधी निर्माण करणे, ग्रामीण कुटुंबांच्या उपजीविकेला बळकटी देणे, शाश्वत पायाभूत सुविधांची निर्मिती करणे,गावांचा सर्वांगीण विकास साधणे आणि हवामान लवचिकतेला चालना देणे.

"रोजगार हमी योजना ही केवळ शासनाची योजना नसून, ग्रामीण महाराष्ट्राच्या सर्वांगीण विकासाची एक लोकचळवळ आहे."

भरत गोगावले
मंत्री, रोजगार हमी व फलोत्पादन

काय बदलले?

१०० पूर्वी दिवस

१२५ दिवस

१२५ दिवसांपुढील रोजगारासाठी राज्य शासनाची हमी

विकसित भारत राष्ट्रीय ग्रामीण पायाभूत सुविधा स्टॅक

व्हीबी -जी राम जी योजनेअंतर्गत हाती घेण्यात येणारी कामे

जलसुरक्षा / जलसंवर्धन कामे

- जलसंधारणाची कामे
- जलसाठे व पुनर्भरण
- नालेबांध, बंधारे
- पाणी व्यवस्थापन

मूलभूत ग्रामीण पायाभूत सुविधा

- ग्रामीण रस्ते
- सार्वजनिक सुविधा
- टिकाऊ सार्वजनिक मालमत्ता
- गावातील मूलभूत सुविधा

VB- G RAM G

Viksit Bharat - Guarantee For Rozgar & Aajeevika Mission (Gramin)

उपजीविका आधारित पायाभूत सुविधा

- शेती व पूरक उपजीविका
- उत्पादक मालमत्ता निर्मिती
- ग्रामीण अर्थ व्यवस्थेला चालना
- स्थानिक रोजगाराला संधी

आपत्ती प्रतिबंधक कामे

- अतिवृष्टी / दुष्काळ
- मृदासंरक्षण
- भूजल संवर्धन
- पर्यावरण संवर्धन

विकसित भारत राष्ट्रीय ग्रामीण पायाभूत सुविधा स्टॅक

व्हीबी - जी राम जी योजनेअंतर्गत हाती घेण्यात येणारी कामे

प्रवर्ग १

Category I

जलसुरक्षा / जलसंवर्धन कामे

- कालवे, चेकडॅम, गॅली प्लग, भूमिगत बंधारे
- तलाव / पर्कोलेशन टँक पुनरुज्जीवन
- सिंचन विहिरी, मायक्रो-इरिगेशन
- पाणथळ जमिनी पुनर्वसन
- मृदा-आर्द्रता संवर्धनासह वृक्षारोपण
- छतावरील पावसाचे पाणी साठवण

प्रवर्ग २

Category II

मूलभूत ग्रामीण पायाभूत सुविधा

- ग्रामीण रस्ते, पूल-नाला, जोड रस्ते
- ग्रामपंचायत भवन, आंगणवाडी, सार्वजनिक इमारती
- शाळा सुविधा (स्वयंपाकघर, वर्गखोल्या, मैदान)
- स्मशानभूमी व सामुदायिक सुविधा
- घन-द्रव कचरा व्यवस्थापन सौर ऊर्जा व नवीकरणीय ऊर्जा
- वाहनतळ/परिवहन शेड
- PMAY-G अंतर्गत ग्रामीण गृहनिर्माण
- जल जीवन मिशन कामांची देखभाल

प्रवर्ग ३

Category III

उपजीविका आधारित पायाभूत सुविधा

- कौशल्य प्रशिक्षण केंद्रे व वर्क शेड
- ग्रामीण हाट/आठवडी बाजार
- गोदामे, कोल्ड स्टोरेज
- बचत गट (SHG)/ संघटन इमारती
- कंपोस्ट (वर्मी/नाडेप) युनिट
- दुग्ध व पशुशेड पायाभूत सुविधा
- मत्स्य व्यवसाय सुविधा
- रोपवाटिका व बांधकाम साहित्य निर्मिती
- चक्रीय अर्थव्यवस्था (Circular economy) आधारित प्रकल्प

प्रवर्ग ४

Category IV

आपत्ती प्रतिबंधक कामे

- पूर/चक्रीवादळ आश्रयगृहे
- तटबंध, वळण कालवे
- पूर व्यवस्थापन जलसंरचना
- आपत्तीनंतर दुरुस्ती व पुनर्बांधणी
- वाऱ्यापासून संरक्षण वृक्षलागवड
- वनाग्नि व्यवस्थापन कामे

आपले गाव, आपले नियोजन!

गावाच्या गरजांनुसार विकासाचा आराखडा

ग्रामस्थांचा सहभाग, उपलब्ध संसाधने आणि स्थानिक साधनसंपत्तीचा योग्य वापर यांवर आधारित नियोजन

ग्रामस्थांचा सहभाग

विकसित ग्रामपंचायत आराखडा (VGPP) तयार करण्यासाठी सामूहिक सहभाग.

गरजांवर आधारित नियोजन

पाणी, जमीन, साधनसंपत्ती आणि भविष्यातील आवश्यकता लक्षात घेऊन विकासकामांची निवड

गावाच्या सर्वांगीण विकासासाठी एकत्रित वाटचाल

योग्य नियोजन • उपलब्ध संसाधनांचा वापर • शाश्वत ग्रामीण विकास

ग्रामविकासाची व्याप्ती

एक-दोन नव्हे... ग्रामविकासाची ३७५ प्रकारची कामे!

गावाच्या गरजा, स्थानिक परिस्थिती, उपलब्ध साधनसंपत्ती आणि भविष्यातील विकासाचा विचार करून विविध क्षेत्रांतील कामांचे नियोजन करता येणार आहे

ग्रामीण पायाभूत सुविधा – १११

ग्रामीण रस्ते, सार्वजनिक सुविधा आणि गावासाठी आवश्यक पायाभूत सुविधा

जलसुरक्षा – १२८ कामे

जलसंधारण, जलस्रोतांचे संवर्धन, पाणी साठवण आणि पाण्याचे शाश्वत व्यवस्थापन

ग्रामीण आजीविका – ९८

शेती, पशुपालन, मत्स्यपालन, कौशल्य विकास,बाजारपेठ व साठवणूक सुविधा

आपत्ती निवारण – ३८

पूर, दुष्काळ आणि इतर नैसर्गिक आपत्तींचे परिणाम कमी करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक व संरक्षणात्मक कामे.

• गावाच्या गरजेनुसार योग्य नियोजन आणि विकासाची नवी दिशा •

सक्षम ग्रामपंचायत

विकसित ग्रामपंचायत, विकसित महाराष्ट्र!

गावाच्या वर्तमान गरजा, भविष्यातील आवश्यकता, नैसर्गिक संसाधने आणि ग्रामस्थांचा सक्रिय सहभागांचा एकत्रित विचार करून विकासाची दिशा निश्चित करणे महत्त्वाचे आहे.

प्रत्येक कुटुंबाच्या गरजा

गावातील कुटुंबांच्या गरजा समजून घेऊन आवश्यक कामांची निवड

विकासकामांना प्राधान्य

ग्रामसभेच्या माध्यमातून गरजेच्या कामांचा प्राधान्यक्रम ठरवणे.

जलसुरक्षा व दुष्काळ प्रतिबंध

पाण्याचे नियोजन, जलस्रोतांचे संवर्धन आणि उपलब्ध संसाधनांचा योग्य वापर

ग्रामस्थांचा सहभाग

सर्वसमावेशक व गरजाधारित विकास आराखडा तयार करण्यासाठी सक्रिय सहभाग.

दुष्काळग्रस्त कुटुंबांना शासनाचा सर्वतोपरी आधार

- जमीन महसुलात सूट
- पीक कर्जाचे पुनर्गठन व शेतीशी निगडित कर्जवसुलीस स्थगिती
- कृषी पंपाच्या वीजबिलात सूट व परीक्षा शुल्क माफी
- आवश्यकतेनुसार टँकरद्वारे पाणीपुरवठा
- पशुधनासाठी चारा आणि अन्नधान्याची व्यवस्था

मदतीचा आधार – पाणी, अन्न, चारा आणि आर्थिक दिलासा

तंत्रज्ञान आणि जलनियोजन

डिजिटल ग्रामविकास!

तंत्रज्ञान आणि डिजिटल साधनांच्या मदतीने गावाची परिस्थिती, उपलब्ध संसाधने आणि विकासाच्या गरजा समजून अधिक अचूक, पारदर्शक व प्रभावी नियोजन करण्यावर भर

SECURE APP

गावाच्या विकासकामांचे सुरक्षित व सुलभ व्यवस्थापन.

E - JAL PORTAL

जलस्रोतांची माहिती व पाण्याच्या उपलब्धतेच्या आधारे नियोजन.

WATER BUDGET

गावातील पाण्याची उपलब्धता व गरज लक्षात घेऊन पाण्याचे नियोजन.

YUKTDHARA

डिजिटल माहितीच्या आधारे संभाव्य विकासकामांच्या नियोजनास मदत.

SECURE APP, वॉटर बजेट, युक्तधारा आणि ई - जल पोर्टल वरील माहितीच्या आधारे गावाच्या गरजेनुसार विकासकामांचे अचूक नियोजन

गावाच्या पाण्याचे शाश्वत नियोजन

पाण्याची उपलब्धता आणि गरज

जलस्रोत, सध्याची पाण्याची गरज आणि भविष्यातील आवश्यकता लक्षात घेणे.

योग्य वापर आणि संवर्धन

जलसंधारणाची कामे व जलस्रोतांचे संवर्धन करून जलसुरक्षा बळकट करणे.

डिजिटल माहितीचा आधार – अधिक अचूक नियोजन आणि प्रभावी ग्रामविकास!

रोजगारासोबत ग्रामीण आजीविकेच्या विविध संधी!

उपजीविकेतून समृद्धीकडे!

उपजीविकेवर आधारित पायाभूत सुविधा

- कौशल्य प्रशिक्षण केंद्रे व वर्क शेड
- ग्रामीण हाट/आठवडी बाजार
- गोदामे, कोल्ड स्टोरेज
- बचत गट (SHG)/ संघटन इमारती
- कंपोस्ट (वर्मी/नाडेप) युनिट
- दुग्ध व पशुशेड पायाभूत सुविधा
- मत्स्य व्यवसाय सुविधा
- रोपवाटिका व बांधकाम साहित्य निर्मिती
- चक्रीय अर्थव्यवस्था (Circular economy) आधारित प्रकल्प

उत्पादनापासून प्रक्रिया, साठवणूक आणि बाजारपेठेपर्यंतची साखळी सक्षम करण्याचा प्रयत्न

स्थानिक संसाधने + कौशल्य + बाजारपेठ
= मजबूत ग्रामीण आजीविका

सुरक्षित आणि सक्षम गाव

हवामान बदलाच्या आव्हानांसाठी सक्षम ग्रामीण संरचना!

पूर, दुष्काळ, अतिवृष्टी, उष्णतेच्या लाटा आणि वनाग्नीसारख्या संभाव्य नैसर्गिक आपत्तींना सामोरे जाण्यासाठी प्रतिबंधात्मक व संरक्षणात्मक ग्रामीण संरचना विकसित करण्यावर भर.

आपत्ती येण्यापूर्वी बचावाची तयारी

आश्रय केंद्रे
आपत्तीच्या काळात आवश्यक सुरक्षित सुविधांचे नियोजन.

वनाग्नी व्यवस्थापन
वनाग्नीचा संभाव्य धोका लक्षात घेऊन उपाययोजना

तटबंध व पूर व्यवस्थापन
स्थानिक धोके लक्षात घेऊन संरक्षणात्मक संरचनांचे नियोजन

पुनर्वसन
आवश्यकतेनुसार पुनर्वसनाशी संबंधित कामांचे नियोजन

आपत्तीपूर्व तयारीचा आधार सक्षम संरचना आणि सुरक्षित ग्रामीण विकास!

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

VB- G RAM G
Viksit Bharat - Guarantee For Rozgar & Aajeevika Mission (Gramin)

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

महाराष्ट्र रोजगार हमी
विकसित भारत-रोजगार व आजीविका हमी मिशन (ग्रामीण) योजना

VB-G RAM G

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

सुनेत्रा अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

भरत गोगावले
मंत्री, रोजगार हमी, फलोत्पादन

अधिक माहितीसाठी अधिकृत संकेतस्थळाला भेट द्या : https://mahaegs.in

@MahaVB-GRAMG-IEC @MahaMGNREGS @MahaMGNREGS @mahavbgramg